

Haberler > Yazarlar > Cansu Çamlıbel > Ankara açısından pazarlık asıl şimdi başlıyor

Cansu Çamlıbel

Ankara açısından pazarlık asıl şimdi başlıyor

24 Kasım 2018

Yazdır Yazı Tipi

FETÖ davası kapsamında yargılanan Amerikalı din adamı Pastör Andrew Brunson'ın yaklaşık iki senenin ardından geçen ay serbest bırakılmasıyla Ankara ile Washington arasındaki pazarlık süreci bitmedi, aslında yeni başladı. Zira Trump yönetimi Ankara'ya 'Brunson'ı önkoşulsuz bırakarak iyi niyet gösterirseniz karşılığını göreceksiniz' mesajı gönderiyordu. Ankara açısından şimdi karşılığını alma zamanı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun bu hafta Washington'a yaptığı ziyarete de bu gözle bakmak lazım. Nitekim Çavuşoğlu, Amerika Birleşik Devletleri'ne başlıca dört kritik dosyada net taleplerle geldi. Çavuşoğlu, Fetullah Gülen'in Amerika'daki teşkilatına darbe vurulması talebiyle bizzat Trump'a verilmek üzere 84 kişilik iade dosyasını Amerikalı muhataplarına sundu.

Dahası Ankara bu kez FBI'nın ABD'deki 180 kûsur Gülen okuluna yönelik sürdürdüğü soruşturmada umutlu. Okullarla ilgili soruşturma vergi kaçakçılığı, öğretmen vizelerinde usulsüzlük, kara para aklama gibi Amerikan yasalarının doğrudan ihlaliyle ilgili alanlarda yürüdüğü için Türkiye'deki darbe girişimiyle ABD'de yaşayan Fetullahçılarını ilişkilendirme çabasının ötesinde bir anlam taşıyor. Kaynaklarım ilk etapta yirmi ila otuz arasında okulun kapatılmasının gündemde olduğunu söylüyor.

Çavuşoğlu'nun Trump yönetimine verdiği ikinci dosyada ise Halkbank'a yönelik olarak New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde devam eden İran yaptırımlarının delinmesine ilişkin soruşturmanın kadük olması gerektiği savunuluyor. Ankara'nın sunduğu bu yazılı Halkbank dosyası, ABD'de mali suçlar konusunda danışmanlık yapan özel şirket Exiger'in Türk hükümeti için hazırladığı rapordaki Halbank'ın yaptırım delmediğine ilişkin tespitleri de içeriyor.

Çavuşoğlu'nun ABD Dışışleri Bakanı Pompeo ve Ulusal Güvenlik Danışmanı Bolton'ın gündemine getirdiği üçüncü konu ise İran'dan ham petrol ithalatının sonlandırılmasına yönelik son yaptırımlardan Türkiye'nin geçici değil kalıcı olarak muaf tutulması talebiydi.

Nihayet geç de olsa ortak devriyelerle uygulanmaya başlayan Menbiç yol haritasındaki diğer unsurların da bir an önce hayata geçirilmesi ve Fırat'ın doğusunda da uygulanması beklentisi Çavuşoğlu'nun masaya getirdiği dört öncelikli konu arasındaydı.

ABD açısından ise Brunson sonrası süreçte Türkiye ile ilişkilerde üç öncelikli gündem var. Birincisi, Türkiye'de bir yılı aşkındır tutukluluğu devam eden üç konsolosluk personeli Metin Topuz, Hamza Uluçay ve Mete Cantürk'ün yanı sıra aralarında NASA çalışanı Serkan Gölge'nin bulunduğu diğer Amerikan vatandaşlarının da bir an önce serbest bırakılması. İkincisi Ankara'nın Suriye'nin kuzeyinde YPG mevzilerini vurmaktan vazgeçirilmesi. Üçüncüsü ise Türkiye'nin Rusya'dan S-400 hava savunma füzeleri yerine Amerikan Patriot füzeleri almaya ikna edilmesi.

Çavuşoğlu'nun Washington ziyaretinden önceki hafta ABD Savunma Bakanlığı Pentagon'dan bir heyet Ankara'daydı. Tam da Savunma Bakanı Mattis'in Kongre'nin kendilerinden beklediği F-35 raporunu sunduğu hafta. Edindiğim bilgilere göre Pentagon'un kamuoyuna açıklanmayan F-35 raporu Türkiye'nin programdan çıkartılıp çıkartılmamasına yönelik bir tavsiye içermiyor. Raporda, Türkiye'nin ABD'nin itirazlarına rağmen Rusya'dan S-400'leri almaya kararlı olduğu tespiti var. Ancak rapor bir yandan da Türkiye'nin bir füze savunma sistemi ihtiyacı içinde olduğunu da teslim ediyor.

Pentagon'un yapmaya çalıştığı Ankara'ya çeşitli sebeplerle öfkeli olan Kongre üyelerinin Trump yönetimini apar topar Türkiye'nin F-35 projesinden çıkartmaya zorlayacak bir karar almasını engellemek. Pentagon perde arkasında Kongre'yi '**Ankara'yı ikna etmek için bize zaman verin. Baskı diplomasisi daha önce 2015'te Çin füzelerinin alımının engellenmesinde ve son olarak da Brunson'ın bırakılmasında işe yaradı**' argümanı ile ikna etmeye çalışıyor.

Bir yandan da Ankara'ya geçen senekine oranla daha kuvvetli bir Patriot teklifi vermeye hazırlanıyorlar. Olası bir Patriot anlaşmasının metnine Türkiye'deki Amerikan savunma sistemlerinin güvenliğinin tehlikede olduğunun tespit edilmesi durumunda anlaşmanın feshedilebileceğine yönelik bir madde eklemeleri hayli muhtemel. Amerikan tarafının yeni Patriot teklifini hazırlarken Ankara'nın 'hem S-400 hem de Patriot alabilirim' beklentisini bosa düsürecek bir hukuki hazırlık içinde olduğu

anlaşıyor.

Bütün bunlar olurken Pentagon'da Türkiye konusundaki en yetkili iki isim geçen ay ani bir biçimde görevlerini bıraktılar. Uluslararası Güvenlik İşlerinden Sorumlu Savunma Bakan Yardımcısı Robert Karem yeni dönemde Senato Çoğunluk Lideri Mitch McConnell'in ulusal güvenlik danışmanı olarak görev yapacak. Pentagon'un Avrupa ve NATO konularındaki Müsteşar Muavini Thomas Goffus ise Senato Silahlı Kuvvetler Komitesi Başkanı James Inhofe'un özel kalemindeki danışman kadrosuna atandı.

Türkiye dosyasını iyi bilen Karem ve Goffus'un yeni süreçte Kongre'de görev yapacak olmaları Ankara açısından bir avantaj sayılabilir. Tabii Pentagon'da boşalttıkları koltukların kimler tarafından doldurulacağı da önemli. Bir de Ankara'nın Suriye zemininde yaşanan kavga kıyamete rağmen daima **'kıymetli ve ciddi'** bir muhatap olarak gördüğü Savunma Bakanı Mattis'in yönetimde kalması.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Brunson sonrasındaki süreçte öncelikli olarak yukarıda saydığım dört dosyada ABD Başkanı Trump'tan jest bekliyor. Ankara, bu dosyalarda Amerikan devlet bürokrasisinin bugüne kadar gösterdiği dirençlerin panzehri olarak Trump-Erdoğan arasındaki kişisel ilişkiyi görüyor.

Ancak Trump'ın Erdoğan ile yaptığı yüz yüze ve telefon görüşmelerinde bol keseden verdiği sözlerin bugüne kadar pek azının gerçekte bir karşılığının olduğu da ortada.

Son telefon görüşmesinde Erdoğan'ın ABD ile YPG arasındaki işbirliğinin devamına yönelik şikayetini yinelemesi üzerine **'YPG terörist mi? Hemen Mattis'e söyleyeyim'** diyebilmiş bir Amerikan başkanından bahsediyoruz nihayetinde. Dosyalara hakim olmayan, verdiği sözleri hatırlamayan bir başkan...

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.